

РЕШЕНИЕ

№ 9652

гр. София, 11.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в публично заседание на 09.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **7200** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на адв. И. Я., като пълномощник на ФОНДАЦИЯ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА“, ЕИК[ЕИК], срещу ОТКАЗ за предоставяне на достъп до обществена информация по Заявление с вх. №98-00-70/29.05.2025г., обективиран в Писмо с изх. №98-00-70/12.06.2025г. на кмета на [община].

В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорвания Отказ, от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на административния акт с материалноправните норми и с целта на закона. Жалбоподателят поддържа, че в случая е била неприложима нормата на чл.33 ЗДОИ, която според него се отнася до случаите, в които органът не е нормативно задължен да създава и съхранява исканата информация. Твърди, че със Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) на кметовете на общини са възложени функции по упражняване на контрол върху търговските и туристическите обекти, включително като определят длъжностни лица, които да установяват нарушения на авторското и сродните му права и съответно да налагат предвидените в закона санкции. На това основание смята, че кметът на [община] разполага с търсената информация и е бил длъжен да му я предостави. Чрез процесуалния си представител адв. Е. Б. моли съда да отмени оспорвания Отказ за предоставяне на достъп до обществена информация и да осъди ответника за разноски, съгласно представения списък. Евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение и моли съда

да присъди по-нисък размер на разноските в тази част.

Ответникът – КМЕТ на [община], оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна. В писмено становище от 06.02.2026г. и чрез процесуалния си представител адв. Е. З. – В. поддържа, че по същество процесното Писмо не съдържа отказ за предоставяне на достъп до информация, доколкото такава не е налична в деловодната система на общината във вида в който е поискана. Претендира да му бъдат възстановени сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.40, ал.1 ЗДОИ.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване от активно легитимирано лице за което е налице правен интерес от водене на делото.

Със Заявление от 29.05.2025г. (рег. №98-00-70) Фондация „Върховенство на закона“ е сезирала кмета на [община] с искане да ѝ предостави достъп до информацията, посочена в т.1 – т.5:

- Колко са лицата, които стопанисват търговски обекти и туристически обекти по чл.3, ал.2 от Закона за туризма (ЗТ) и са предоставили на кмета на общината доказателства за отстъпените им права за публично изпълнение по смисъла на чл.18, ал.2, т.3 ЗАПСП в периода 01.01.2020г. – 31.12.2024г.?

- Колко на брой и в какъв размер са санкциите, наложени след установени нарушения на чл.98в¹ ЗАПСП в периода 01.01.2020г. – 31.12.2024г.?

- Колко са длъжностните лица, определени да контролират спазването на чл.98в¹ ЗАПСП към 31.12.2024г.?

- Колко проверки са извършени във връзка с осъществяването на контрола по чл.98в¹ ЗАПСП в периода 01.01.2020г. – 31.12.2024г.?

- Постъпили ли са искания за съдействие от длъжностни лица, определени със заповед на министъра на културата при или по повод проверки в периода 01.01.2020г. – 31.12.2024г. (чл.98, ал.2, т.8 ЗАПСП) и съответно колко на брой?

В Заявлението е посочена формата за предоставяне на достъп до поисканата информация – копия, получени по електронен път или интернет адрес, където се съхраняват или са публикувани данните.

Административното производство е приключило с издаването на процесното Писмо с изх. №98-00-70/12.06.2025г. с което по същество кметът на [община] е отказал да предостави достъп до поисканата информация. Според мотивите на административния акт, след извършване на необходимите справки било установено, че информацията не е налична в деловодната система на [община] във вида в който е поискана. Обоснован е извод, че за да се осигури достъп до търсена информация не е достатъчно да са налице предпоставките на чл.2, ал.1 ЗДОИ, а е необходимо информацията да съществува във вида в който е поискана и да е налична при компетентния орган в този вид.

Този извод е неправилен.

Обществените отношения, свързани с достъпа до обществена информация, са уредени в ЗДОИ. В чл.28, ал.2 ЗДОИ е предвидено, че органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и

уведомяват писмено заявителя за своето решение. В разглеждания случай искането за достъп до обществена информация е отправено до кмета на общината, който съгласно чл.38, ал.1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) е орган на изпълнителната власт в общината и я представлява на основание чл.44, ал.1, т.15 ЗМСМА. При това кметът на общината несъмнено е и задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 ЗДОИ по отношение на информацията, която се създава и/или съхранява от органите на местното самоуправление.

Според определението, дадено с чл.2, ал.1 ЗДОИ, обществена е всяка информация, свързана с обществения живот в РБългария и даваща възможност на

гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. По своя характер обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална - която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10 ЗДОИ) и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11 ЗДОИ). И. на обществена информация могат да бъдат документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект.

За да е обществена информацията по смисъла на чл.2, ал.1 ЗДОИ, следва да са изпълнени изрично посочените в нормата предпоставки: информацията да е свързана с обществения живот в страната и едновременно с това да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. В ЗДОИ не се съдържа легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - животът на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото има характер на обществена информация. Осъществяването на втората предпоставка е обвързано с правомощията и дейността на съответния публичен орган, защото само тогава информацията би могла да удовлетвори установената от закона специална цел.

Основанията за ограничаване на достъпа до служебна обществена информация са изрично и изчерпателно посочени в чл.13, ал.2 ЗДОИ. Във всеки случай при наличие на надделяващ обществен интерес достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван (чл.13, ал.4).

Предмет на процесното заявление за достъп е информация, която пряко касае дейността на [община] по закрилата на авторското право и сродните му права. Несъмнено търсената информация засяга обществения живот, доколкото касае дейността на [община], чрез която се организира и осигурява закрилата на авторското право и сродните му права по отношение на произведенията, които публично се изпълняват на територията на общината. Тази информация ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение за осъществяваната от общината политика по Закона за авторското право и сродните му права.

С нормата на чл.98в¹, ал.2 ЗАПСП е въведено задължение за лицата, които стопанисват търговски обекти и туристически обекти по чл.3, ал.2 ЗТ, при поискване най-малко веднъж годишно да предоставят на кметовете на общини доказателства за отстъпените им права за публично изпълнение. Контролът върху търговските обекти и туристическите обекти по чл.3, ал.2 ЗТ за предварително уредените права за публично изпълнение на живо или чрез запис на произведения, на записани изпълнения, на звукозаписи, на записи на филм или на друго аудио-визуално произведение или на части от тях е възложен на кметовете на общини (чл.98в¹, ал.1 ЗАПСП). За неизпълнение на задълженията по ал.2 законът предвижда на лицата които стопанисват търговски

и/или туристически обекти по чл.3, ал.2 ЗТ, да бъдат налагани имуществени санкции в посочения размер. Според регламента на чл.98в¹, ал.4 и ал.5 ЗАПСП нарушенията по ал.3 се установяват от длъжностни лица, определени със заповед на кмета на общината, който е и компетентният административно-наказващ орган.

От анализа на цитираните норми следва еднозначен извод, че на кмета на общината със закон са възложени контролни функции по Закона за авторското право и сродните му права. Следователно всички актове и действия на кмета на общината и на районната администрация по осъществяване на контрола свързан с изпълнение на задълженията по ЗАПСП от лицата стопанисващи търговски и/или туристически обекти на територията на общината, съдържат обществена информация по смисъла на чл.2, ал.1 ЗДОИ от която гражданите могат да си съставят собствено мнение относно дейността на задължения субект.

В случая търсената от жалбоподателя информация има характер на служебна обществена информация, тъй като се събира, създава и съхранява по повод дейността на задължения субект – кмет на [община]. По делото не се твърди и не са ангажирани доказателства по отношение на тази информация да са налице основания за отказ за предоставянето ѝ, изчерпателно установени в чл.37 ЗДОИ: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл.13, ал.2; достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Съдът приема, че по отношение на заявената информация е налице и надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т.6 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗДОИ, доколкото с исканата информация се повишава прозрачността и отчетността на задължения субект при спазване на разпоредбите на ЗАПСП. След като ответникът е задължен субект по ЗДОИ и исканата информация е обществена, същият дължи предоставянето ѝ в пълен обем, още повече, че самите административно-наказателни актове, които кметът на общината издава на основание чл.98в¹, ал.5 ЗАПСП съдържат официална обществена информация, достъпът до която не може да бъде ограничаван.

По изложените доводи съдът приема, че Писмото с изх. №98-00-70/12.06.2025г., обективизиращо отказ за предоставяне на достъп до информацията по Заявление с вх. №98-00-70/29.05.2025г., е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменено, а преписката изпратена на кмета на [община] за ново произнасяне в съответствие с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото съдебно Решение.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски в размер на EUR 516.40 (петстотин е шестнадесет евро и 0.40 цента) за държавна такса и за адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК във вр. с чл.40, ал.3 ЗДОИ, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ОТКАЗ за предоставяне на достъп до обществена информация по Заявление с вх. №98-00-70/29.05.2025г., обективизиран в Писмо с изх. №98-00-70/12.06.2025г. на кмета на [община].

ИЗПРАЩА административната преписка на кмета на [община] за ново произнасяне по същество

и предоставяне на достъп до информацията поискана в Заявлението за достъп до обществена информация с вх. №98-00-70/29.05.2025г.

ОСЪЖДА [община], представлявана от кмета, с адрес: 5250 С., [улица], да заплати на Фондация „Върховенство на закона“, ЕИК[ЕИК], сумата EUR 516.40 (петстотин е шестнадесет евро и 0.40 цента) – разноси по адм. дело №7200/2025г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

СЪДИЯ

Боряна Петкова